

Notă informativă

privind activitatea Direcției Agricultură și Servicii Funciare

Criuleni în perioada anului 2023.

Activitatea Direcției Agricultură și Servicii Funciare în acest interval de timp s-a axat pe realizarea obiectivelor trasate în Programul de activitate al Consiliului raional Criuleni pentru anul 2023 aprobat prin Decizia nr.14.1 din 22 decembrie 2022, reieșind din cerințele Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Consiliului raional și a Președintelui raionului, întru realizarea strategiei de dezvoltare social-economică a raionului Criuleni pe perioada 2021-2025. Obiectivele principale au fost:

- Formarea profesională și dezvoltarea continuă a aptitudinilor și competențelor personalului care activează în direcția agricolă.
- Extinderea suprafețelor de plantare cu culturi multianuale.
- Revitalizarea pășunilor.
- Extinderea suprafețelor irigate.
- Extinderea suprafețelor cultivate în solare, sere și tunele.
- Revitalizarea Sectorului zootehnic.

Introducerea noilor tehnologii de tip No – Till, Strip-Till, pentru conservarea umidității în sol.

În acest scop, au fost stabilite variate forme de monitorizare, școlarizare și instruire a specialiștilor ce activează în sectorul agricol.

Pe parcursul anului 2023 s-au petrecut seminare, mese rotunde cu agenții economici din teritoriu și anume:

Seminar cu privire la subvenționarea producătorilor agricoli pentru anul 2023.

Seminar cu privire la tăiatul în uscat a viței de vie petrecut pe plantațiile Combinatului de Vinuri și Spumante "Cricova" la 31 ianuarie 2023.

Seminar cu privire la tăiatul în uscat a culturilor pomicole în Gospodăria, SRL "Tridinal", or.Criuleni.

Masă rotundă cu agenții economici din raion organizată la data de 31.03.2023.

Seminar cu privire la creșterea legumelor.

Seminar cu privire la protecția plantelor în SRL "Prodagrosol", or.Criuleni.

Seminar cu specialiștii pentru reglementarea regimului funciar din cadrul primăriilor.

Seminare întru implementarea proiectului ”Înregistrarea bunurilor imobile, evaluarea și impozitarea locală, finanțată de Banca Mondială”.

Seminar cu privire la creșterea hibridilor de perspectivă a culturilor de câmp.

Seminar privind implementarea HG nr.465 din 05.07.2023, privind măsurile de subvenționare în avans din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Seminar privind implementarea Hotărârii de Guvern nr.836 din 2020, privind subvenționarea Sectorului zootehnic, HG nr.492 din 12.07.2023, privind acordarea de plăți directe în Sectorul zootehnic din Fondul Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Atelier de lucru în baza HG nr.466 din 05.07.2023, cu privire la acordarea subvențiilor complementare pentru acciza de motorină din FNDAMR.

În strânsă colaborare cu Secția Cultură a CR Criuleni și agenții economici din teritoriu s-a organizat participarea la Expoziția Națională, ediția XX-a „Fabricat în Moldova” care s-a petrecut în perioada ianuarie – februarie, 2023 în mun. Chișinău, la care raionului Criuleni ia fost decernată medalia de aur.

În cadrul sărbătorii republicane ”Moldagroteh - Farmer” ediția a XXXIX- a, organizată în mun. Chișinău, DA și SF în comun acord cu agenții economici a organizat o prestație spectaculoasă a agenților economici în cadrul Pavilionului raionului Criuleni.

Reprezentanții DA și SF au participat la licitațiile locale desfășurate în primării. În baza demersurilor depuse de către reprezentanții APL-1 au fost confirmate și coordonate 122 dosare tehnice a lucrărilor cadastrale de delimitare a terenurilor proprietate publică a unităților administrativ teritoriale din cadrul raionului. Concomitent cu coordonarea dosarelor au fost eliberate de către Serviciul Relații Funciare și Cadastru ”Confirmări” de apartenență a bunurilor imobile sus menționate. Au fost coordonate dosarele prezentate de către agenții economici și persoanele fizice privind excluderea terenurilor din circuitul agricol. Pe parcursul anului 2023, Serviciul Relații Funciare și Cadastru al DA și SF a monitorizat mersul lucrărilor de implementare a Proiectului ”Înregistrare și Evaluare Funciară” în localitățile: s. Mașcăuți, c. Miclești, s. Cruglic, s. Slobozia-Dușca. Au fost coordonate materialele grafice privind hotarele administrative a acestor localități. S-a efectuat inspectarea bazinelor acvatice din raion, conform Dispoziției președintelui raionului Criuleni.

Au fost efectuate 81 de vizite în teritoriu pentru monitorizarea desfășurării lucrărilor agricole și a procesului de păstrare a producției agricole în depozite.

Procesele tehnologice efectuate de către gospodăriile agricole prin intermediul specialiștilor din domeniu sunt mediatizate în permanență de către DA și SF prin intermediul paginii Web al CR Criuleni și rețelelor de socializare. Pe

parcursul activității în perioada anului 2023, DA și SF a CR Criuleni a monitorizat activitatea lucrărilor agricole în cadrul gospodăriilor din raionul Criuleni, a publicat pe rețelele de socializare și pagina WEB a CR Criuleni în jur de 180 articole. DA și SF în comun acord cu IF "Porumbeni" promovează prin intermediul meselor rotunde traininguri, seminare, expoziții, târguri, material semincer produs de către IF "Porumbeni" de o calitate impecabilă. S-au organizat seminare instructive în creșterea și promovarea semințelor de porumb de către agenții economici din raionul Criuleni.

S-a transmis săptămânal în adresa Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, informația operativă privind lucrările în agricultură.

Toate scrisorile și demersurile care au parvenit în adresa Direcției Agricultură și Servicii Funciare au fost examinate în termenii prescriși de legislația în vigoare.

Direcția Agricultură și Servicii Funciare a evaluat suprafețele de pășuni din cadrul primăriilor și a propus măsuri concrete reprezentanților din primării pentru revitalizarea pășunilor.

Condițiile climaterice nefavorabile au provocat un șir de probleme producătorilor agricoli, unde Direcția Agricultură și Servicii Funciare a activat împreună cu comisiile speciale pentru evaluarea pagubelor și prezentarea materialelor către instituțiile de stat. Pe parcursul perioadei vegetative au fost examinate, evaluate și constatate suprafețe agricole, afectate de condițiile climaterice nefavorabile.

Pe parcursul anului agricol au fost examinate 5 localități, 6 agenți economici pe o suprafață de 250 ha cu grad de afectare major. Paguba estimativă este semnificativă.

Conform prevederilor Hotărârii de Guvern nr.491 din 12.07.2023, cu privire la subvenționarea investițiilor din Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, DA și SF a acordat ajutor în pregătirea pachetelor de documente pentru depunerea la Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură. Agricultorii din raion au depus în perioada an. 2023, în jur de 200 dosare. Suma solicitată constituie în jur de 50 mln lei. Suma autorizată va fi publicată suplimentar pe pagina aip.gov.md.

Totodata, începând cu **1 februarie 2024** va fi dat startul recepționării cererilor de subvenționare pentru Campania din 2024. Perioada de recepționare a dosarelor de subvenționare va dura până pe **31 octombrie**, curent.

Au fost susținute inițiativele agricultorilor pentru înființarea: 2 ha plantații nucifere, 0,5 ha pomușoare, 5 ha vita de vie, 24 ha prun, 8 ha persic, alun 7 ha. Conform prevederilor Planului de activitate al Consiliului raional pe parcursul anilor 2022 și 2023 a fost trasat ca obiectiv contribuirea la reabilitarea sistemelor de irigație din raion. Pe parcursul perioadei nominalizate s-au efectuat lucrări de

reconstrucție și modernizare a sistemului de irigare „Criuleni”, au fost instalate baterii solare de o capacitate de 182 kw.

Direcția Agricultură și Servicii Funciare participă activ în toate activitățile inițiate de către CR Criuleni.

Pe parcursul activității direcției, se monitorizează procesul tehnologic în sectorul agricol în special la recoltarea culturilor de prima și a doua grupă, fructelor, legumelor și strugurilor. Monitorizarea pregătirii solului pentru semănatul culturilor de toamnă și culturilor de primăvară.

Un rol deosebit, DA și SF a CR Criuleni îi atribuie Sectorului zootehnic. Climatul investițional favorabil și așezarea geografică a contribuit în mare măsură la modernizarea exploatațiilor avicole dotate cu utilaj modern și cu un Abator de performanță. Suma investiției constituie în jur de un milion euro. Capacitatea acestei exploatații este de 2 mln păsări pe sezon. O atenție sporită se acordă Companiei, SRL ”Porcobello”, s.Cimișeni, ce deține o exploatație zootehnică în creșterea suinelor în număr de 56 mii capete. În anul raportat această companie în scopul extinderii capacității de producere a achiziționat fosta fermă a Gospodăriei ”Anton Onica” din com. Bălăbănești. Suma estimativă ce va fi investită e de circa 10 mln euro. Totodată, se vor deschide locuri noi de muncă cu salarii decente, pachet social pe merit.

Conform prevederilor Planului de activitate al Consiliului raional pe parcursul anilor 2022 și 2023 a fost pus ca obiectiv reabilitarea, modernizarea și extinderea suprafețelor de irigare. La moment merg lucrările de reconstrucție la sistemul de irigare AUAİ ”Dubăsarii Vechi”, AUAİ ”Holercani-Ustia”, AUAİ ”Criuleni”, iar la AUAİ ”Criuleni de Sus” lucrările au fost finisate. Majoritatea utilizatorilor de apă din raionul Criuleni au beneficiat de investiții din Fondul de Dezvoltare Durabilă în Moldova. Sumele constituie: AUAİ ”Holercani-Ustia” – 1,8 mln lei, AUAİ ”Criuleni de Sus” – 1,5 mln lei și prin Programul Compact-1, AUAİ ”Dubăsarii Vechi” a beneficiat de 200 mii dolari și prin Programul Compact-2, 250000 dolari.

În cadrul Zilei Naționale de Înverzire a Plaiului ”Un arbore pentru dăinuirea noastră” de către DA și SF s-a organizat o activitate de înverzire a plaiului pe teritoriul adiacent a Stadionului din or. Criuleni.

Organizarea și petrecerea sărbătorii raionale ”Toamna de Aur – 2023”, care a constituit o asociere a sărbătorilor ”Ziua Națională a Vinului” și „Ziua Lucrătorului din Agricultură” unde au participat, conducerea de vârf a raionului, oaspeți de onoare, conducători și lucrători ai întreprinderilor agricole, veterani din agricultură, instituții școlare și preșcolare. În cadrul sărbătorii, administrația publică locală a avut un prilej de a menționa, cei mai buni manageri, companiile de procesare a producției agricole (panificație, producerea uleiului vegetal),

specialiștii din pomicultură, legumicultură, viticultură, producerea materialului semincer, specialiștii din zootehnie, procesarea tutunului, cu cadouri de preț, diplome de onoare, cu înmânarea colacului în semn de recunoștință și respect față de lucrătorii din sectorul agricol. În cadrul acestei sărbători a fost organizat un târg de toamnă la care au participat producători agricoli autohtoni și din alte raioane ale republicii care au venit cu un asortiment bogat de producție agricolă și material săditor. Meșterii populari au prezentat o gamă largă de articole de artizanat. În premieră în colaborare cu Direcția Educație Criuleni a fost organizat Concursul expozițiilor de toamnă "Crăiasa Toamnă" la care au participat instituțiile școlare și preșcolare. Învingătorii acestui concurs s-au ales cu diplome de participare și cadouri de preț.

Condițiile climaterice nefavorabile din anul raportat a diminuat într-o măsură oarecare rezultatele din activitatea agricolă. Unele gospodării ce au avut posibilitatea de a iriga și au investit esențial în sisteme de irigare au obținut roade peste așteptări: 11 tone de porumb la ha, 4,2 tone/ ha de floarea soarelui, 7 tone/ ha de grâu de toamnă. Acțiunile de caritate sunt în permanență pe agenda DA și SF. Au fost repartizate produse agricole, donate cu mare drag de către agenții economici familiilor mai deosebite, pe parcursul anului 2023.

La finele anului 2023, în baza informației prezentate de către primăriile raionului a fost întocmită "Darea de seamă funciară raională" cu ulterioara prezentare la Agenția Relații Funciare și Cadastru a R.Moldova.

Pe parcursul activității Direcției Agricultură și Servicii Funciare, se monitorizează procesul tehnologic în sectorul agricol în special la însămânțarea, fertilizarea, recoltarea, depozitarea culturilor agricole.

**Șef, Direcția Agricultură
și Servicii Funciare**

Vitalie Onișciuc

